

EESTI KULTUURKAPITAL

Majandusaasta aruanne 2024

Avalik-õigusliku juriidilise isiku nimi	Eesti Kultuurkapital
Registrikood	74001328
Aadress	Suur-Karja 23, 10148 Tallinn
Telefon	699 9150
E-post	<u>kulka@kulka.ee</u>
Kodulehekülje aadress	www.kulka.ee
Majandusaasta algus	1. jaanuar 2024
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2024

Sisukord

Sisukord	3
TEGEVUSARUANNE	4
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	16
Bilanss	16
Tulemiaruanne	17
Rahavoogude aruanne	18
Netovara muutuste aruanne	18
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamise arvestusmeetodid ja hindamise alused	19
Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid	23
Lisa 3. Finantsinvesteeringud	23
Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed	23
Lisa 5. Kinnisvarainvesteeringud	24
Lisa 6. Põhivara	25
Lisa 7. Rendivarad	26
Lisa 8. Võlad ja ettemaksed	26
Lisa 9. Maksuvõlad	27
Lisa 10. Toetuste kohustised	27
Lisa 11. Eraldised stipendiumide, toetuste ja preemiate maksmiseks	28
Lisa 12. Tulud riigieelarvest	28
Lisa 13. Tulud annetustest	28
Lisa 14. Eraldatud stipendiumid, toetused ja preemiad	29
Lisa 15. Kultuuriehitiste sihtfinantseerimine	31
Lisa 16. Tulud ja kulud kinnisvara haldamisest	32
Lisa 17. Tööjõu- ja majandamiskulud	32
Lisa 18. Tööjõukulud	33
Lisa 19. Majandamiskulud	33
Lisa 20. Muud nõuded	33
Lisa 21. Bilansivälised nõuded	34
Lisa 22. Tehingud seotud osapooltega	34
Majandusaasta aruande allkirjad	36

TEGEVUSARUANNE

Üldine informatsioon

Eesti Kultuurkapital (edaspidi ka Kultuurkapital) on avalik-õiguslik juriidiline isik, mille tegevuse eesmärk on kunstide, rahvakultuuri, kehakultuuri ja spordi edendamine ning kultuuriehitiste rajamise ja renoveerimise toetamine rahaliste vahendite sihipärase kogumise ja sihtotstarbelise jagamise kaudu.

Seadusest tulenevalt on Kultuurkapitali ülesanne toetada:

- kaunite kunstide, rahvakultuuri ning kehakultuuri ja spordi edendamise, tutvustamise ja populariseerimise projekte;
- loomingulisi ühendusi;
- ka kultuuri- ja spordialaseid teadusuuringuid;
- kunsti- ja sporditegelaste mälestuste jäädvustamist;
- kultuuri- või spordialal andekaid ja arenguvõimelisi isikuid ning võimaldada neile enesetäiendamist;
- silmapaistnud kunsti- ja sporditegelasi nende vanaduspõlves või nende surma puhul nende perekondi.

Nende ülesannete täitmiseks maksab Kultuurkapital preemiaid ja stipendiume, mida käsitatakse riigipreemiate ja riigieelarvest makstavate stipendiumidena ning projekti-, tegevus-, investeeringu-, elutöö-, juubeli-, ravimi- ja matusetoetust ning loometöötasu.

Kultuurkapital jagab toetuseid valdkondlike sihtkapitalide, maakondlike ekspertgruppide ning nõukogu loodud programmide kaudu. Lisaks jagab Kultuurkapitali nõukogu valdkondade vahelisi ja üleseid toetuseid.

Veel on Kultuurkapitali ülesanne toetada riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamist ja renoveerimist.

Kultuurkapitali majandustegevus 2024. aastal

Kultuurkapitali iga-aastase eelarve koostamise aluseks on Rahandusministeeriumi poolt tehtav alkoholi- ja tubakaaktsiisimaksu ning hasartmängumaksu laekumiste prognoos järgmiseks eelarveaastaks. Alkoholi- ja tubakaaktsiisist laekub seaduse alusel Kultuurkapitalile 3,5% ning hasartmängumaksust 47,8%. Need kaks laekumist annavad valdava osa Kultuurkapitali tuludest. Vara paigutamisest, majandustegevusest või annetustest ja pärandustest saadav tulu on vaid mõni protsent.

Tulud

2024. aasta eelarve tuludeks ja sellele vastavateks kuludeks kinnitas Kultuurkapitali nõukogu aasta alguses **47 099 806** eurot. Kultuurkapitali arvestuslikuks tuluks, koos finantstulu, tuluga vara investimisest ja muude tuludega kujunes arvestuslikult **46 845 649** eurot. See on 0,5% vähem, kui eelarvega kavandati. Aruandeaasta tulude eelarvest ja selle arvestuslikust täitmisest ning võrdluses kahe varasema aastaga annab ülevaate järgmine tabel:

	2024		2023		2022	
	eelarve	täitmine	eelarve	täitmine	eelarve	täitmine
TULUD	47 099 806	46 845 649	41 916 506	41 890 174	33 224 620	39 242 728

Tabel 1: Eelarvestatud tulud ja arvestuslik täitmine 2022 - 2024

Maksudest laekuva tulu arvestus põhineb maksukohuslaste poolt Maksu- ja Tolliametile esitatud deklaratsioonidel ning nende põhjal Rahandusministeeriumilt Kultuurkapitalile saadetud

informatsioonil. Tegelik ehk kassapõhine laekumine on arvestuslikust mõnevõrra erinev, sest maksukohuslaste poolt deklareeritud maksud ja tegelik laekumine on erinevad.

Ülevaate erinevate tululiikide arvestuslikust laekumisest võrdluses kinnitatud eelarvega ning võrdluses kahe varasema aastaga annab järgmine tabel:

	2024			2023			2022		
	eelarve	täitmine	%	eelarve	täitmine	%	eelarve	täitmine	%
Hasartmängumaks	28 249 800	27 769 101	98	21 796 800	23 207 245	106	16 013 000	22 057 395	138
Alkoholi- ja tubakaaktsiis	17 675 000	17 582 671	99	17 920 000	17 993 785	100	16 603 790	17 020 140	103
Muud tulud kokku	1 002 700	1 493 877	149	455 000	689 144	151	148 000	165 193	112

Tabel 2: Erinevate tululiikide tekkepõhine arvestus võrdluses eelarvetega 2022 - 2024

Kulud ja tuleml

Kultuurkapitali kuludeks kujunes 2024. aastal **42 843 578** eurot. Tulude ja kulude arvestuslik vahe **4 002 071** eurot on aruandeaasta tuleml, mis valdavalt kujuneb riiklikult tähtsate kultuuriehituste investeringutoetusteks arvestatud ja tegelikult väljamakstud toetuste vahest. 2024. aastal oli see vahe 3 004 585 eurot. Teine osa tulemist on kõrgkoolide õppejõudude loometegevuse toetuse arvestusliku ja tegelikult välja makstud toetuste vahe. Kumbagi osa tulemist saab järgnevatel aastatel kasutada ainult sihtotstarbeliselt ehk seadusega ettenähtud eesmärkidel.

Üks osa tulemist, täpsemalt 65 957 eurot on saadud halduskulude kokkuhoiust.

Parema ülevaate Kultuurkapitali 2024. aasta eelarvestatud kuludest ja neile vastavatest tekkepõhistest kuludest ning võrdluses varasema kahe aastaga annab järgmine tabel:

	2024		2023		2022	
	eelarve	tegelik	eelarve	tegelik	eelarve	tegelik
Stipendiumid, toetused, preemiad, loometöötasud	27 601 031	27 079 280	25 943 300	26 493 985	21 632 807	25 291 877
Kultuuriobjektide finantseerimise kulud	17 119 378	13 823 490	14 164 765	938 395	9 703 878	3 373 864
Tööjõu- ja majandamiskulud	2 037 090	1 942 159	1 776 134	1 742 469	1 428 104	1 473 992
Tuleml		4 002 071		12 698 288		9 100 080

Tabel 3: Suuremad kulugrupid ja tuleml 2022 – 2024

Tabelist näeme, et 2024. aasta oli eelnevatest erinev selle poolest, et tegelikult stipendiumideks, preemiateks, toetusteks ja loometöötasudeks kasutatavat raha oli eelarvestatust vähem. Varasemal kahel aastal, tegelikult palju pikema perioodi vältel, oli olukord vastupidine: laekumine ja sellele vastavad eraldused kultuuri, rahvakultuuri ja spordi toetuseks olid oodatust suuremad. Tuleml, nagu eelnevalt osundatud, kajastab ennekõike jooksva aastal seadusega määratud eraldise ja tegelikult tehtud väljamaksete vahet. Riiklikult tähtsate kultuuriehitiste ehitustegevuse elavnemisel võib järgmistel aastatel ennustada negatiivset tulemit kuna väljamakseid tehakse akumuleeritud tulemi arvelt.

Toetused, stipendiumid ja preemiad

Suurimaks kulugrupiks, kuhu tulud vastavalt seadusele suunatakse, on eraldised toetuste, stipendiumide, preemiate ja loometöötasude jagamiseks. 2024. aastal moodustati vastavaid eraldisi kokku summas 27,079 miljonit eurot, mida kaheksa sihtkapitali, viisteist maakondlikku ekspertgruppi ja Kultuurkapitali nõukogu jagasid vastavalt laekunud taotlustele või ka omaalgatuslike eraldusotsuste alusel.

Taotlused

2024. aastal laekus taotlusi kokku 17 457. See on mõnevõrra vähem kui aasta tagasi, kui laekus 17 795 taotlust. Vähenes nii sihtkapitalidele kui ka nõukogule otse esitatud taotluste arv. Nõukogule esitatud taotluste arv vähenes ennekõike seetõttu, et varem rahastas nõukogu elutöö- ja peapreemiaid, ning need sihtkapitalidelt nõukogusse edasi saadetud ettepanekud kajastusid nõukogule esitatud taotluste statistikas. Mõningane sihtkapitalidele esitatavate taotluste arvu vähenemine võis tuleneda ka sellest, et e-kulka arendus toetab taotluste ühendamist üheks taotluseks, kui taotleja soovib küsida toetust oma projektile üheaegselt mitmest sihtkapitalist. Parema ülevaate 2024. aastal esitatud taotluste arvust ja võrdluses varasema nelja aastaga annab järgmine tabel:

	2020	2021	2022	2023	2024
Ekspertgruppidele	5260	5065	6208	6735	6861
Sihtkapitalidele	8404	8433	9563	10561	10253
Nõukogule (otse + edasi saadetud)	484	520	496	499	343
Taotlusi kokku	14148	14018	16267	17795	17457

Tabel 4: Taotluste arv aastatel 2020-2024

Taotluste summaarne rahaline maht võrreldes aasta varasema perioodiga praktiliselt ei muutunud. Kokku esitati 2024. aastal taotlusi summas 67,63 miljonit eurot. Võrreldes aasta varasema perioodiga on seda 0,4% vähem. Ülevaate 2024. aastal esitatud taotluste rahalisest mahust ja võrdluses varasema nelja aastaga annab järgmine tabel:

	2020	2021	2022	2023	2024
Ekspertgruppidele	4,62	5,10	6,17	7,69	8,49
Sihtkapitalidele	36,47	43,96	47,02	54,54	56,30
Nõukogule (otse + edasi saadetud)	5,97	6,81	6,60	5,67	2,84
Taotluste rahaline maht kokku	47,06	55,87	59,79	67,90	67,63

Tabel 5: Taotluste rahaline maht aastatel 2020-2024, miljonit eurot

Tabelist näeme, et järsult vähenes nõukogule otse või edasi saadetud taotluste rahaline maht, sest preemiate määramiseks esitatud taotlused või algatused kajastuvad alates eelmisest aastast sihtkapitalide statistikas.

Kokkuvõtvalt saab öelda, et ainsana kasvas ekspertgruppidele esitatud taotluste arv ja nende rahaline maht. Sihtkapitalidele seevastu esitati 2024. aastal vähem taotlusi ja langes ka taotluste rahaline maht. Minemata liialt detailseks, kuna muutusid taotluste arvestamise põhimõtted, saab kindlalt öelda, et maakondlikele ekspertgruppidele esitatud taotluste keskmine summa ühe taotluse kohta kasvas 1142-lt eurolt 1237-le eurole ning sihtkapitalidele esitatud taotluste keskmine summa vähenes, aga konkreetsete arvude välja toomine muutunud arvestuspõhimõtete tõttu oleks aastaaruandes ebakorrektn.

Eraldused

Kui eelarve tehakse vastavalt Rahandusministeeriumi prognoosile ja selle alusel kinnitatud riigieelarvele, siis eraldusotsuseid teeb Kultuurkapital tegelikult laekuvate summade alusel. Neli korda aastas, vastavalt eelneva kolme kuu laekumisele, kinnitatakse sihtkapitalidele, ekspertgruppidele ja nõukogule eraldusotsusteks nõ kvartaalne eelarve, mis võtab arvesse ka varasemaid tagastusi või varem võetud kohustusi. Selliselt saadud nelja kvartaalse eelarve alusel tehti eraldusotsuseid aasta jooksul kokku 27,85 miljonit eurot. See summa sisaldab loometöötasusid ja neilt arvestatud makse ning stipendiumideks, toetusteks ja preemiateks makstud summasid. Selguse mõttes olgu korratud, et sellel numbril ei ole mingit puutumust tabelis 3 toodud eelarve vastava numbriga ega ka tekkepõhiselt arvestatud eelarve täitmise numbriga. Ülevaate 2024. aastal tehtud eraldusotsustest ja võrdluses varasema nelja aastaga annab järgmine tabel:

	2020	2021	2022	2023	2024
Ekspertgruppides	2,19	2,43	3,01	3,37	3,48
Sihtkapitalides	14,68	17,54	20,02	20,52	21,82
Nõukogus (otse+ edasi saadetud)	3,01	3,50	3,00	3,17	2,55
Eraldused kokku	19,88	23,47	26,03	27,06	27,85

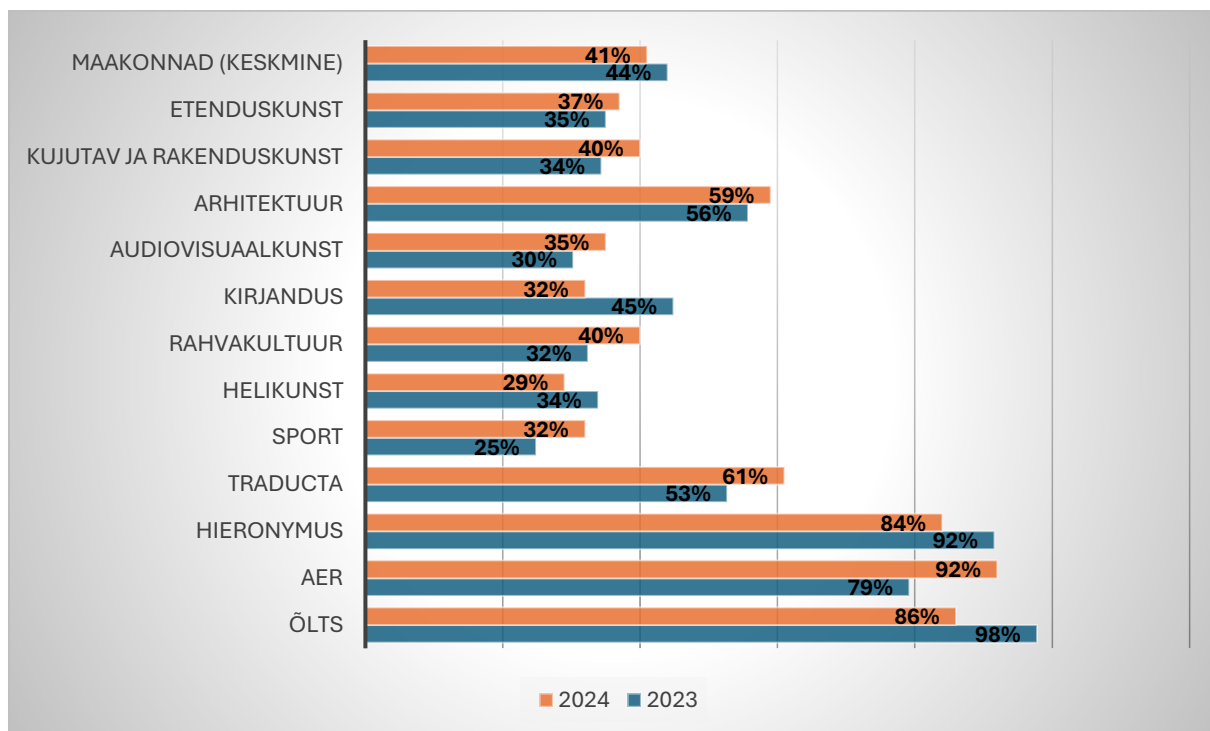
Tabel 6: Eralduste rahaline maht aastatel 2020-2024, miljonites eurodes

Tabelist näeme, et aasta jooksul tehtud eralduste (va eraldused investeeringutoetuseks ja õppejõudude loometegevuse toetuseks (ÕLTS)) rahaline maht kasvas võrreldes aasta varasema perioodiga ning tabelist 5 nägime, et taotluste rahaline maht pigem kahanes. Siit saab järeldada, et eralduste ja taotluste suhe paranes ehk 2024. aastal eraldati ühe taotluse kohta suurem summa kui aasta varem. Kuidas see suhe ekspertgruppide ja sihtkapitalide keskmiste lõikes jagunes, seda näitab järgmine tabel:

	2020	2021	2022	2023	2024
Ekspertgruppides	42%	48%	49%	44%	41%
Sihtkapitalides	36%	40%	43%	38%	39%
Kultuurkapitalis keskmiselt	42%	42%	44%	40%	41%

Tabel 7: Eraldatud summade ja taotletud summade suhe 2020 - 2024

Samas näeme tabelist, et maakondlikele ekspertgruppidele surve isegi suurenes ehk nende eralduste ja taotluste suhtarv isegi halvenes võrdluses varasemate aastatega. Kuna sihtkapitalide osakaal kõigist eraldusotsustest on suur siis tänu sihtkapitalide keskmisele suhtarvule, mis aasta varasema perioodiga võrdluse paranes ühe protsendipunkti võrra, paranes ka Kultuurkapitali keskmine ühe protsendipunkti võtta. Sihtkapitalide, programmide, nõukogu ja maakondade lõikes annab taotluste ja neile vastavate eralduste suhtarvudest ja nende muutustest võrdluses aasta varasema perioodiga ülevaate järgmine graafik:

Graafik 1: Taotlustele vastavate eraldusotsuste suhtarvud 2023. ja 2024. aastal

Riiklikult tähtsad kultuuriehitised

5. aprillil 2024 jõustus kultuurkapitali seaduse muudatus, mille kohaselt võib Kultuurkapitali nõukogu kultuuriministri ettepanekul, kui selle ettepaneku on heaks kiitnud ka Riigikogu kultuurikomisjon, piisavate rahaliste vahendite olemasolu korral lisaks Riigikogus kinnitatud viiele objektile otsustada täiendavalt ühe riiklikult tähtsa kultuuriehitise rahastamise, kui see ei mõjuta Riigikogu otsusega kinnitatud riiklikult tähtsate kultuuriehitiste valmimist. Täiendavaks ehk kuuendaks objektiks esitas kultuuriminister Eesti Rahvusringhäälingu (ERR) telemaja.

ERR-i telemaja

Leping telemaja ehituse rahastamiseks Kultuurkapitali ja Eesti Rahvusringhäälingu vahel sõlmiti 2024. aasta 28. juunil. Lepingu sõlmimise ajaks oli ERR läbi viinud rahvusvahelise arhitektuurikonkursi, mille võitis Kadarik ja Tüür arhitektuuribüroo. Arhitektuuribüroolt saadud eelprojekti alusel oli Tallinna Linnavalitsus kehtestanud detailplaneeringu ja väljastanud ehitusloa. Vahetult enne lepingu sõlmimist oli ERR välja kuulutanud ka rahvusvahelise riigihanke ehitaja leidmiseks. Riigihanke võitis Nordecon AS, kelle pakkumus käibemaksuga oli 49,8 miljonit eurot. ERR-i puhul on investeeringutoetusega kaetavaks kuluks ka käibemaks, sest ERR-ile sisendkäibemaksu ei tagastata.

Ehitajaga sõlmitud lepingu järgi peab telemaja valmima 2027. aasta lõpuks. Aastaruande esitamise ajaks on Nordecon AS töödega alustanud ja jõudnud vundamendirakiste paigaldamiseni ehk nõ vaiatöödeni. ERR on kalkuleerinud telemaja maksumuseks koos eeltöödega, liitumistasudega, ehitusjärelevalvega, projektijuhtimisega Riigi Kinnisvara AS-i poolt ning kohtkindla tehnoloogia soetamisega kuni 77,0 miljonit eurot.

Kultuurkapitali nõukogu otsustas eraldada ERR-ile investeeringutoetuseks kuni 62,0 miljonit eurot. Vahe katab ERR omafinantseeringuga. Kultuurkapital on planeerinud telemaja investeeringutoetuse eraldised kuni aastani 2031.

Filmilinnak

Kultuurkapitali nõukogu tegi 28.06.2023 otsuse, millega oli valmis eraldama kuni 22 miljonit eurot filmilinnaku ehituseks ning andis volituse juhatajale lepingu sõlmimiseks, kui eelnevalt on täidetud nõukogu poolt nimetatud kõrvaltingimused. Üheks oluliseks kõrvaltingimuseks oli hoonestusõiguse lepingu sõlmimine Tallinna Arenduse AS-i ja Tallinn Film Wonderland OÜ (TFW) vahel. Lisaks kehtib Kultuurkapitali riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamiseks ja renoveerimiseks makstavate investeeringutoetuste eraldamise korra nõue, mille kohaselt leping toetuse saaja peab tagama toetuse sihipärase kasutuse.

2024. aasta jooksul sai selgeks, et vaatamata osapoolte pingutusele ei jõuta lahkarvamuste tõttu hoonestusõiguse tingimustes, TFW bilansiväliste kohustuste ebaselguse ja filmivaldkonna ebapiisava kaasatuse tõttu lepingu sõlmimiseni. Kõik see seadis kahtluse alla toetuse sihipärase kasutuse.

Vahetult peale aruandeaasta lõppu otsustas Kultuurkapitali nõukogu lõpetada investeeringutoetuse eraldamise lepingu ettevalmistavad läbirääkimised TFW-ga ning tühistada 28.06.2023 otsuse, millega nõukogu eraldas TFW-le investeeringutoetuse kuni 22 miljonit eurot.

Eelnevalt läbirääkimiste lõpetamise otsusele oli ka Kultuuriministeerium stuudiokompleksi rajamist puudutavate arutelude käigus jõudnud järeldusele, et filmilinnaku arendamise ja vähemalt esimese etapi väljaehitamise vastutuse võtab Eesti Filmi Instituut, kes annab selle ülesande tütarettevõttele Tallinnfilm OÜ.

Aruande esitamise ajaks on Tallinnfilm OÜ alustanud aktiivselt ettevalmistusi filmilinnaku ehituse korraldamiseks. Nad on alustanud läbirääkimisi linnaga hoonestusõiguse lepingu sõlmimiseks ja on lootnud, et lähiajal vastav leping ka sõlmitakse.

Arvo Pärdi nimelise muusikamaja, uue nimega Arvo Pärdisaare pühendatud Ukuaru Muusikamaja, ehitusest Rakveres ja Tartu südalinnas kultuurikeskuse, uue nimega Kultuurikeskus Siuru, ehitusest on põhjalikumalt kirjutatud varasemate aastate aruannetes.

Ukuaru Muusikamaja ehitustööd on graafikus ja avamine on planeeritud 2026. aasta jaanuarisse. 2024. aasta lõpuks oli Kultuurkapital Rakvere linnale maksnud investeeringutoetust 12,2 miljonit eurot, mis tähendab, et maksta on jäänud veel 8,8 miljonit eurot. Viimased investeeringutoetuse väljamaksed jäävad ilmselt 2026. aasta algusesse.

Kultuurikeskus Siuru arendustöödega jõuti 2024. aasta teises pooles eelprojekti kinnitamiseni ning tehti esimesed arheoloogilised eeluuringud. Kultuurkapital on Siuru arendust kuni 2024. aasta lõpuni toetanud summas 1,87 miljonit eurot.

2024. aasta hasartmängumaksu laekumisest 60,6% ehk **16 828 075** eurot suunati arvestusliku eraldisena riiklikult tähtsate kultuuriehitiste sihtfinantseerimiseks, millest kasutati ära **13 823 490** eurot. 2023. aastal suunati arvestusliku eraldisena riiklikult tähtsate kultuuriehitiste sihtfinantseerimiseks 14 063 591 eurot ja ära kasutati sellest 938 396 eurot. Aastate jooksul kogunenud kultuuriehitiste sihtfinantseerimise jääk on 2024. aasta lõpuks 28,8 miljonit eurot.

Loometöötasu

Uue asjana lisandus Kultuurkapitali ülesannete loetellu loometöötasu. 2023. aasta lõpus muudetud Kultuurkapitali seaduses asendus loometöötoetus loometöötasuga. Muudatuse peamine eesmärk oli anda vabakutselistele loovisikutele sotsiaalsed tagatised, ennekõike võimalus saada ravikindlustuse leping Tervisekassaga. Selleks tuli sarnaselt teiste elualadega hakata ka loovisikutele maksma tasu, millelt peetakse kinni tulumaks ja Kultuurkapitali poolt tasutakse sotsiaalmaksed. Ülevaade 2024. aasta loometöötasude taotlustest ja neile vastavatest eraldustest on toodud järgnevas tabelis:

	Taotletud summa	Taotlejate arv	Eralduste summa	Saajate arv	sh vajab ravi-kindlustust	sh mitte-residendid
Ekspertgrupid kokku	112 985	56	29 073	23	3	0
Programmid kokku	251 743	55	204 084	42	5	10
Sihtkapitalid kokku	1 947 943	438	530 444	189	71	6
Kultuurkapital KOKKU	2 312 671	549	763 601	254	79	16

Tabel 8: Loometöötasude taotlused ja eraldused 2024 (ilma sotsiaal- ja töötuskindlustuse maksuta)

Tabelis ei ole kajastatud kulu sotsiaalmaksule ja töötuskindlustuse maksule. Nende kahe maksuga koos oli kulu loometöötasudele 1 011 741 eurot. Keskmise loometöötasu väljamakse enne tulumaksu mahaarvamist oli 3006 eurot ja 30 senti. Enamik väljamaksetest tehti mitmes osas ehk hajutatult mitme kalendrikuu vahel, et taotleja saaks võimalikult pika lepingu Tervisekassaga. Eesti loovisikuid, kes sellisel moel ravikindlustuse lepingu said oli 63 (79 – 16). Loometöötasu eraldusotsustega kaeti 33% taotluste rahalisest mahust, mis on vähem kui Kultuurkapitali teiste eraldusotsuste keskmine. Seda võib põhjendada esmalt sellega, et loometöötasu on uus meede ja tihti taotleti loometöötasu töödele, millel puudusid loometöö tunnused või polnud taotluses kirjeldatud loometöö lõpp-tulemust ning tähtaega. Teiseks ka ekspertide soov ja vastutus jätta võimalikult palju raha valdkonnale ja mitte kulutada seda loometöötasule lisanduvateks maksudeks. Siiski võib esimese aasta põhjal juba öelda, et loometöötasu meede on aidanud enam kui poolsadat loomeinimest ja sellega jätkamine ning veelgi ulatuslikum rakendamine on igati põhjendatud. Ka vormilt on loomingulise töö eest tasumine loometöötasuna õigem kui senine loometöötoetus.

Halduskulud

Eelnevast teame, et sihtkapitalidele, nõukogule ja maakondlikele ekspertgruppidele laekuvad vahendid eraldusotsuste tegemiseks vastavalt maksude tegelikule laekumisele ja eraldusotsuseid tehakse laekumise piires. Eraldusotsuste võrdlus aasta alguses kinnitatud eelarvega ei anna aimu Kultuurkapitali finantskäitumisest ega sisalda ka muud olulist informatsiooni peale Rahandusministeeriumi oskuse prognoosida hasartmängumaksu ja aktsiiside laekumist.

Seevastu halduskulud tervikuna on ainus kulurida, mis peab jääma eelarvega kavandatu piiresse. Kultuurkapitali 2024. aasta halduskulud, sh juhtimiskulud, nõukogu ja komisjonide kulud, personali töötasud, ruumide rent, kinnisvara majandamine jne olid kokku 1,874 miljonit eurot. Lisaks halduskulude arvelt tehtud investeeringud ja ettemaksed 96,4 tuhat eurot ehk kokku 1,971 miljonit eurot. See on eelarvega kavandatust, mis oli 2,037 miljonit eurot, pea 66 tuhat vähem. Ülevaate halduskulude suurematest gruppidest võrdluses eelarvega annab järgmine tabel:

	Eelarve	Täitmine		Jääk
		Otsesed halduskulud	Investeeringud ja ettemaksed	
Juhtimiskulud	145 630	140 608	338	4 685
Ekspertiisikulud	471 447	458 792	0	12 655
Sise- ja välisaudiitori ja auditikomitee kulud	32 746	32 002	0	744
Personalikulud	788 160	775 894	0	12 266
Bürookulud	240 105	196 121	7 500	36 484
Arenduskulud	172 430	58 250	82 630	31 550
Turunduskulud	158 660	142 504	2 781	13 375
KULKA 100 kulud	25 000	67 434	0	-42 434
Kinnisvarainvesteeringu majandamiskulud	2 913	3 075	3 205	-3 368
HALDUSKULUD KOKKU	2 037 091	1 874 680	96 454	65 957

Tabel 9: 2024. aasta halduskulude võrdlus eelarvega

Tabelist on näha, et halduskulude ületamist esines kahes kulugrupis. Kultuurkapitali sajandaks aastapäevaks tellitud saja persooniloo, mis jõuavad ETV eetrisse 2025. aasta jooksul, eest tuli teha tootjale ettemakse ja selle võrra on 2025. aasta kulud väiksemad. Teiseks ülekuluks oli Oru tn 10 kinnistut ümbritseva piirdetara avariiremont, mida ei osanud aasta alguses planeerida.

Halduskulude kokkuvõtteks on oluline märkida, et Kultuurkapitali halduskulud on läbi aegade hoitud madalad ja need on moodustanud kogutuludest maksimaalselt kuni 4,5%, 2024. aastal oli see 4,2%.

Olulised arengud, tegevused ja sündmused

2024. aastal valmistati Kultuurkapitali osalusel ette ja võeti Riigikogus vastu mitu seadusemuudatust. Osa neist jõustus 2024. aasta jooksul ja osa jõustub alles 2026. aasta alguses. Kultuurkapitali seadusesse lisandusid sätted, mis võimaldasid loometöötasude maksmist ja riiklikult tähtsate kultuuriobjektide nimekirja veel ühe objekti lisamist, hasartmängumaksu seaduses vähendati kultuuriehitustele suunatavat osa ja suurendati selle võrra projektitoetustele, preemiatele ja stipendiumidele ning loometöötasudele arvatavat mahtu ning aktsiisimaksude seadusest kaotati spordi sihtkapitalile eraldatava summa arvutuse erisus. Lisaks sellele suurenesid Riigikogu varasema otsuse alusel nii aktsiisi kui ka hasartmängu maksustamise määrad.

Kultuurkapitali arendustegevuste kavas aastateks 2024-2025 oli aruandeaastaks kuus eesmärki:

1) uuendada kodulehe kujundust ja lisada sellele uued funktsionaalsused; 2) valida välja ja võtta kasutusele dokumendihalduse uus süsteem; 3) jätkata e-kulka arendust vastavalt algselt püstitatud ülesandele, võttes arvesse ja täiendades ülesannet ajas kiirelt muutuvate vajadustega; 4) ühtlustada kehakultuuri ja spordi sihtkapitali eelarve moodustamise alused teiste sihtkapitalidega ehk vähendada alkoholi- ja tubakaaktsiisi aastatega kahaneva laekumise mõju sihtkapitali eelarvele, kui teiste sihtkapitalide eelarved kasvavad tänu hasartmängumaksu kasvavale laekumisele; 5) alustada vabakutselistele loovisikutele neile makstavatelt tasudelt ja toetustelt sotsiaalmaksu arvestamist ning tasumist, et anda neile teatud perioodiks sotsiaalsed garantiid; 6) jätkuteemana varasemast oli eesmärk saada Kultuurkapitalile tehtud annetused annetajale maksuvabaks.

Arendustegevuste kavandamisel oleme lähtunud sellest, et Kultuurkapitali põhiprotsessides toimuvad muutused ei esitaks taotlejatele täiesti uusi ja varasemast täiesti erinevaid nõudmisi või senise kasutajakogemuse radikaalset ümberõppimist. Sama saab öelda ekspertide töökorralduse kohta. Kõik vajalikud arendustööd ning põhiprotsesse sätestavad juhendid ja korrad töötati välja 2023. aasta lõpuks ning 2024. aastal keskenduti nende rakendamisele.

e-kulka

2024. a jätkus e-kulka uuendamine. Veebruari taotlusvooru taotlusi said eksperdid töödelda juba uuenenud ja testitud e-kulka menetluskeskkonnas. Ekspertide töö peaks selle muudatuse tulemusel olema senisest mugavam ja efektiivsem. Näiteks võimaldab uus keskkond sama taotleja või sama projektiga seotud varasemate taotluste või aruannete kaudu hindamiseks kiirelt täiendavat infot leida, samuti saavad eksperdid näha taotluse ja selle manuste eelvaadet otse brauseris, ilma dokumente alla laadimata.

Teiseks automaatiseeriti huvide konflikti vältimise deklaratsiooni täitmine, kus iga eksperdi kohta käiv info kogutakse jooksvalt kokku ekspertide enda märkustest taotluste ülevaatamise käigus – taoline uuendus säästab märgatavalt ekspertide aega. Ekspertid saavad deklaratsiooni kohe e-kulka keskkonnas digiallkirjastada ning kuraator saab digiallkirjastatud deklaratsioonid nõ ühe klõpsuga arhiveerida. Siinkohal on oluline märkida, et Kultuurkapitalis menetlevad taotlusi 145 eksperti.

Eelnevalt on juba viidatud, et 2024. aastal jõustus Kultuurkapitali seaduse muudatus, millest lähtuvat hakkas Kultuurkapital eraldama loometöötoetuste asemel loometöötasusid. Sellega seoses arendati e-kulkas loometöötasude taotlusvorm, mis erines oma ülesehituselt teistest varem väljatöötatud vormidest. Kuna loometöötasudega kaasnevad loovisikutele sotsiaalsed garantiid nagu ravikindlustus, töötuskindlustus ja maksed pensionisammastesse ning toetust tuleb taotleda brutosummas, ehitati taotlusvormile taotlejate abistamiseks netokalkulaator, mis teeb päringuid pensionimaksete osas pensioniameti registrist Eesti residendist taotlejate kohta isikukoodi alusel. Abimoodul on oluline selleks, et aidata inimestel orienteeruda summa suurus, mille nad toetusena n-ö kätte saavad.

Aasta teises pooles alustati e-kulka lepingute muudatuse mooduli arendamisega, mille käigus muudetakse ühtlasi ka aruandluse mooduli toimimist, vajadusega muuta aruandmine taotlejatele tehniliselt mugavamaks, nt juhtudel, kui eraldused voorudest samale projektile on saadud mitmest erinevast sihtkapitalist/ekspertgrupist või erinevatest voorudest.

Kultuuriministeeriumi juhendatud pilootprojekti raames tegeleti e-kulka andmekirjelduste ja äriprotsesside kaardistamisega ning ärireeglite sõnastamisega. Esimeses etapis tegeleti andmekvaliteedi reeglite sõnastamise ning andmekvaliteedi mõõtmistega teatud moodulites andmepõhiste teenuste toetamiseks. Ärireeglite sõnastamise ja protsessikirjelduste pikaajalisem eesmärk on e-Kulka kui andmebaasi(-kogu) täiskirjeldus, mis annab ka juhtimisvaates n-ö protokollitud teadmise olemasolevatest andmestikest ja seal sisalduvatest andmetest.

Uus dokumendiregister

Aastaid toiminud dokumendihaldus oli ajale jalgu jäänud ja vajas põhjalikku uuendust. Olulise osa Kultuurkapitali dokumendihaldusest moodustab arhiiv. Lähtuvalt arhiivile kehtestatud reeglitest ja Kultuurkapitali enda vajadustest tuli teha sobiva dokumendihalduse süsteemi valik. Selleks kuulutati aasta alguses välja hange ning edukaks nii hinna kui ka kasutusmugavuse seisukohalt osutus süsteem nimega Folderit. Aasta teisest poolest alustati süsteemi õppimist, kohendamist ja järk-järgulist rakendamist. Uuele dokumendihalduse süsteemile üleminek on väga aja- ja töömahukas. Eelnevalt tuli korradada ja arhiveerimiseks ette valmistada viimase kümne aasta jooksul digitaalselt säilitatud dokumentatsioon. See töö jätkub ka 2025. aastal. Abiks on kutsutud suurte kogemustega ekspert välisministeeriumist, kellega sõlmiti töövõtuleping, mis jätkub ka 2025. aastal.

Uus koduleht

Kuni 2024. aasta keskpaigani Kultuurkapitali kasutuses olnud koduleht oli loodud enam kui 10 aastat tagasi. See oli ajale jalgu jäänud nii esilehe (nt operatiivsete teadete kuvamine) kui ka taotlejat suunavate/abistavate alamlehtede viitesüsteem ja ülesehitus. Eesmärk oli kaasajastada Kultuurkapitali kodulehte selliselt, et see oleks nüüdisaegse disaini ja funktsionaalsete lahendustega, kasutajasõbralik nii arvutis kui ka nutiseadmes. Arendajale antud ülesanne oli luua koduleht, mille graafika ja pildikeel peegeldaksid Kultuurkapitali väärtusi ning koduleht tervikuna aitaks Kultuurkapitalil täita seadusest tulenevaid eesmärke. Aasta lõpuks saadud tulemus on rahuldav. Koduleht on Kultuurkapitalile omase disainikeelega, administraatorile lihtsasti hallatav ning külastajale mugav kasutada. Ise arvame, et kodulehel olev informatsioon on intuiitiivselt hõlpsasti leitav. Koduleht on ühtlasi ka Kultuurkapitali visiitkaart.

Kehakultuuri ja spordi sihtkapital

Varasemate aastate statistikat uurides oli jõuti järeldusele, et kehakultuuri ja spordi sihtkapitali senine ainult aktsiisimaksu laekumisel põhinev rahastusmudel vajab korrigeerimist. 2024. aastast eraldatakse kehakultuuri ja spordi sihtkapitalile 3% Kultuurkapitalile laekuvast hasartmängumaksust, mis esmalt korvab aktsiisimaksude kahaneva laekumise ja lisaks sellele hoiab selle sihtkapitali laekumised teiste sihtkapitalidega samas rütmis. Aasta teises pooles õnnestus Kultuuriministeeriumi eestvedamisel ja toel muuta aktsiiside seadust selliselt enam ei ole kohustuslik rahastada kehakultuuri ja spordi sihtkapitali ainult aktsiisidest ja alates 2026. aasta algusest moodustatakse kõigi kaheksa sihtkapitali eelarved ühetaolistel alustel.

Vabakutseliste loovisikute sotsiaalsed tagatised

Ettevalmistused sotsiaalsete tagatiste loomise teemadel tehti juba 2023. aasta lõpus ja vastavad seadusemuudatused jõustusid 5. aprillist 2024. Laskumata seadusloome nüanssidesse ja sellest tulenevate võimaluste piiratusse, saab siiski öelda, et eesmärk õnnestus edukalt täita. Stipendiumid jäid maksuvabadeks ja loometöötoetus asendus loometöötasuga, millelt arvestatakse sotsiaalmaks ning töötuskindlustusmaks ehk eesmärgis kirjeldatud sotsiaalsed tagatised. Kuna eelnevalt on loometöötasude punktis nende maksmist pikemalt kirjeldatud, ei korda seda siinkohal uuesti.

Töökorraldus ja struktuur

2024. aastal Kultuurkapitalis olulisi töökorralduslikke muutusi ei toimunud. Suurennes ainult siseaudiitori töökoormus 0,3-lt 0,4 koormusele. Kokku töötab Kultuurkapitalis lisaks juhatajale 29 inimest, neist 13 täiskoormusega, 1 töötaja 0,4 koormusega ja ülejäänud 15 töötajat 0,25 koormusega.

Lähiaastate arengud

Kultuurkapitali eelarve maht sõltub oluliselt alkoholi- ja tubakatoodete aktsiisimäärade ning erinevate hasartmängude maksustamisest. 3,5% riigieelarvesse laekuvast alkoholi ja tubakatoodete aktsiisist ning 47,8% hasartmängumaksust laekuvad Kultuurkapitali eelarvesse ja moodustavad 98,5% kõigist tuludest.

2023. aasta suvel võttis Riigikogu vastu alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse, mis nägi ette alkoholi ja tubakatoodete aktsiiside 5%-lise aktsiisitõusu 2025. aasta 1. jaanuarist. Rahandusministeeriumi 2024. aasta detsembris tehtud prognoosi kohaselt peaks Kultuurkapitalile 2025. aastal alkoholi- ja tubakaaktsiisist laekuma 18 655 000 eurot. Võrreldes 2024. aastaga tegeliku laekumisega peaks alkoholi ja tubakaaktsiisi laekumisega kasv tulema 6,1%. Alkoholi ja tubakatoodete aktsiisimäärade tõus jätkub ka 2026. aastal.

2024. aasta sügisel muutis riigikogu ka hasartmängumaksu seadust. Muudeti hasartmängumaksu laekumisest kultuuriehitistele ettenähtud osa, mis varem oli ja on veel 2025. aastal 60,6 protsenti. Alates 2026. aasta 1. jaanuarist on see 52 protsenti. Muudatusega ei suurendata ega vähendata summaarselt Kultuurkapitalile hasartmängumaksust laekuvaid vahendeid 2025. aastal ega edaspidi.

Seaduses sätestatud 47,8 protsenti jääb kehtima. Muutub ainult nende vahendite Kultuurkapitalisene jaotus, suurendatakse sihtkapitalide ja maakondlike ekspertgruppide käsutusse antavate kultuuri- ja spordivaldkonna toetusteks kasutatavate vahendite mahtu ja vähendatakse riiklikult tähtsate kultuuriehituste ehitamiseks ja renoveerimiseks ettenähtud vahendeid.

Veel kolmaski seadusemuudatus jõustus 2024. aasta lõpus. Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse sätestab siiani ja veel ka 2025. aastal, et riigieelarvesse laekunud alkoholi ja tubakaaktsiisist kantakse 3,5 protsenti üle Eesti Kultuurkapitalile, sealhulgas 0,5 protsenti Eesti Kultuurkapitali koosseisu kuuluvale kehakultuuri ja spordi sihtkapitalile. Edaspidi jäetakse seadusest välja säte, millega suunatakse 0,5 protsenti alkoholi- ja tubaaktsiisist otse kehakultuuri ja spordi sihtkapitalile. Kultuurkapitalile eraldatav summa ei muutu, arvestuse aluseks olev üldine protsent 3,5 jääb samaks. Muudatus ühtlustab sihtkapitalide rahastamise alused ja võimaldab üleminekuaastal ehk 2026. aastal vahendite jagunemise sihtkapitalide vahel ümber arvutada selliselt, et ühegi sihtkapitali vahendid absoluutsummates võrreldes varasemate perioodidega ei vähene, muutuvad ainult sihtkapitalide käsutusse antavate vahendite arvutamise aluseks olevad protsendid.

Kokkuvõtliku ülevaate Kultuurkapitali 2025. aasta eelarvesse seaduse alusel laekuvatest tuludest võrreldes 2024. aastaga ning pikema vaate kuni aastani 2028, mis arvestab kavandatavaid, seadusemuudatusi annab järgmine tabel:

	2024	2025	2026	2027	2028
	tegelik	eelarve	prognoos	prognoos	prognoos
Aktsiisidest 3,5%	17 582 671	18 655 000	19 110 000	19 985 000	19 915 000
Hasartmängumaksust 47,8%	27 769 101	28 584 000	31 835 000	33 221 000	34 559 000
TULUD kokku	45 351 772	47 239 000	50 945 000	53 206 000	54 474 000

Tabel 10: Laekumised 2024 tegelik ja 2025-2028 prognoosid

Tabelist on näha, et kavandatud maksutõusude mõju Kultuurkapitali eelarvele on suurim 2026. aastal, kui tulud suurenevad võrreldes aasta varasema perioodiga ligi 3,7 mln eurot. Koosmõjus kultuuriehitistele arvestatava hasartmängumaksu osa vähenemisega ning sihtkapitalidele, nõukogule ja ekspertgruppidele arvestatava osa suurenemisega peaks toetusteks, preemiateks, stipendiumideks ning loometöötasudeks arvestatav summa 2026. aastal suurenema 4,7 miljonit eurot. See on oluline kasv, mis jaguneb kõigi kaheksa sihtkapitali vahel, samuti jõuab ekspertgruppide ja nõukogu kasutusse täiendavalt ligi 1,2 miljonit eurot. Kultuurkapitali roll spordi- ja kultuurisündmuste rahastajana kasvab ja see ühelt poolt võimaldab, aga teisalt paneb ka kohustuse nii sihtkapitalidele kui ka nõukogule senisest kaalukamaid ja kaasrahastatavate projektide osas täpsemini koordineeritud valikuid teha.

Jätakuvalt on plaanis koostöös Kultuuriministeeriumiga teha ettevalmistusi, et täiendada tulumaksuseadust uue paragrahviga, mis loob aluse tulumaksuvabastuse rakendamiseks annetamisel avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, kelle tegevuse eesmärk on kunstide, rahvakultuuri, kehakultuuri ja spordi edendamine ning kultuuriehitiste rajamise ja renoveerimise toetamine rahaliste vahendite sihipärase kogumise ja sihtotstarbelise jagamise kaudu.

Kehtiv tulumaksuseadus Kultuurkapitalile tehtavate annetuste pealt tulumaksuvabastust ega -soodustust ette ei näe. See pärsib oluliselt suurimale kultuuri-, spordi- ja loomevaldkondade toetuste vahendajale annetuste tegemist.

2025. aasta eelarve tuludest ei ole plaanis suunata vahendeid põhikapitali täiendamiseks ega reserve suurendamiseks

On võimalik, et 2025. aasta jooksul jõutakse lepinguni ka neljanda riiklikult tähtsa kultuuriehitise ehk Tallinna filmilinnaku arendajatega, kelleks nüüd on OÜ Tallinnfilm. Tallinnfilmile investeeringutoetuse määramisel tuleb arvestada eelmise arendaja, kelleks oli Tallinn Film Wonderland OÜ, tehtud

ettevalmistavate tööde käigus tehtud kulude kompenseerimisega suurusjärgus 0,5 miljonit eurot ning Tallinna Arenduste AS-ilt tööprojekti ja liitumislepingute väljaostmiseks tehtava kuluga suurusjärgus 0,5 miljonit eurot.

Juhtimine

Kultuurkapitali tegevust juhib Kultuurkapitali nõukogu, kuhu kuulub 11 liiget. Nõukogu esimeheks on seadusest tulenevalt alati kultuuriminister. Nõukogusse kuuluvad lisaks kultuuriministrile Kultuurkapitali sihtkapitalide poolt valitud esindajad, üks kultuuriministri nimetatud esindaja ning üks rahandusministri nimetatud esindaja. Nõukogu liikmete volituste tähtaeg on kaks aastat. Aruandeaastal nõukogu koosseisus muutusi ei toimunud. Nõukogu liikmed 2024. aastal olid:

Heidy Purga – kultuuriminister ja nõukogu esimees alates 17.04.2023;

Alo Lööke – kehakultuuri ja spordi sihtkapitali esindaja alates 08.12.2023;

Katrin Kissa – audiovisuaalse kunsti sihtkapitali esindaja alates 08.12.2023;

Priit Volmer – teatrikunsti sihtkapitali esindaja alates 08.12.2023;

Dagmar Ingi – rahvakultuuri sihtkapitali esindaja alates 08.12.2023;

Toomas Tammis – arhitektuuri sihtkapitali esindaja alates 08.12.2023;

Jaanika Palm – kirjanduse sihtkapitali esindaja alates 08.12.2023;

Tiia Teder – helikunsti sihtkapitali esindaja, nõukogu aseesimees alates 08.12.2023;

Kadri Laas-Lepasepp – kujutava ja rakenduskunsti sihtkapitali esindaja alates 08.12.2023;

Kaarel Kuurmaa – kultuuriministri nimetatud esindaja alates 08.12.2023;

Raigo Uukkivi – rahandusministri nimetatud esindaja alates 08.12.2023;

Igapäevaselt juhib ja esindab Kultuurkapitali juhataja Margus Allikmaa.

Nõukogu ja juhatuse tasud

Aruandeaastal maksti juhatajale ametilepingu alusel tasusid kokku summas 70 000 eurot ja nõukogu liikmetele 28 800 eurot nõukogu koosolekutel osalemise eest ning ekspertiisitasudena sihtkapitalide nõukogudes osalemise eest 25 240 eurot ehk kokku 54 040 eurot. Auditikomitee liikmetele maksti koosolekutel osalemise tasusid kokku 1080 eurot.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Raamatupidamisaruande koostamise perioodil ei ole toimunud sündmusi, mis võiksid mõjutada 2024. aasta majandustulemusi. Ka ei ole selle aja jooksul toimunud Kultuurkapitali tegevuskeskkonda oluliselt mõjutavaid poliitilisi, sotsiaalseid ega majanduslikke muutusi. Samuti puuduvad finantsinstrumentide finantsriskid ning aruande koostamise perioodil ei ilmnenud valuutakursside, intressimäärade ja börsikursside muutumisega seonduvaid riske.

Kokkuvõtteks

Kokkuvõtvalt saab 2024. aasta kohta öelda, et oli pingeline, paljude uute algatustega aasta. Kultuurkapitali seadusesse viidi sisse mitu olulist muudatust ja Kultuurkapitalile vajalik suunas täiendati ka hasartmängumaksu seadust.

Hoolimata Eesti majandust tabanud langusest oli Kultuurkapitali laekumine küll plaanitud pisut tagasihoidlikum, aga võrreldes varasemate aastatega ikkagi toredas kasvus ehk kokkuvõtvalt saab öelda, et oli majanduslikult edukas aasta. Tulud kasvasid, aga taotluste arv ja nende rahaline maht võrreldes 2023. aastaga vähenesid.

Esimest korda Kultuurkapitali ajaloos hakati loomeinimestele maksma loometöötasu ehk toetust loominguks tegevuseks koos sotsiaalsete garantiidega. Ligi seitsmekümnel Eesti loomeinimesel õnnestus teatud perioodiks sõlmida tervisekindlustuse leping.

Märkimisväärselt arenes ja sai kasutajatelt positiivset tagasisidet e-kulka ekspertide töökeskkond. Samuti sai tubli täienduse e-kulka taotlejate töölaud.

Aasta teises poolest alustati üleminekut uuele dokumendihalduse süsteemile nimega Folderit ja seegi on esmakordne Kultuurkapitali ajaloos, et püütakse kogu dokumendihaldus koondada ühte keskkonda. Ennekõike peaks oluliselt lihtsustama Kultuurkapitali arhiivi loomist ja selle kasutamist.

Põhiline osa tulude kasvust saadi hasartmängumaksu paremast laekumisest ja hasartmängumaksu seadusest tulenevalt kasvasid eraldised riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rahastamiseks. Alustati ühe uue riiklikult tähtsa kultuuriehituse rahastamist, milleks on Eesti Rahvusringhäälingu telemaja. Varem on rahastusotsuse saanud Tartu Südalinna kultuurikvartal Siuru ja Rakveres Arvo Pärdi auks rajatav muusikamaja Ukuaru. Eraldused kolmele objektile kokku olid 13,8 mln eurot ehk mitu miljonit vähem sihtotstarbelisest laekumisest. Seda vahet ehk tulemit ja varasematel aastatel akumulieeritud tulemit saab kasutada ainult vastavalt seadusele, riiklikult tähtsate kultuuriehitiste investeeringutoetuseks. Ainus järgnevatel aastatel vabalt kasutatav jääk on halduskulude alakasutusest kogunenud reserv. Eelnevatest aastatest üle kandunud jääk on 49,7 tuhat eurot ja ettepanek nõukogule on suurendada seda jääki 65,9 tuhande euro ehk 2024. aasta halduskulude jäägi võrra.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**Bilanss**

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
VARAD			
Käibevara			
Raha	38 343 376	34 501 108	2
Lühiajalised finantsinvesteeringud	2 253 887	2 139 730	3
Nõuded ja ettemaksed	8 749 219	7 697 941	4
Käibevara kokku	49 346 482	44 338 779	
Põhivara			
Kinnisvarainvesteeringud	126 513	133 113	5
Materiaalne ja immateriaalne põhivara	237 976	214 801	6
Põhivara kokku	364 489	347 914	
VARAD KOKKU	49 710 971	44 686 693	
KOHUSTISED JA NETOVARA			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	184 115	128 590	8
Toetuste kohustised	5 601 794	4 162 470	10
Lühiajalised eraldised	5 508 613	5 981 257	11
Lühiajalised kohustised kokku	11 294 522	10 272 317	
KOHUSTISED KOKKU	11 294 522	10 272 317	
Netovara			
Põhikapital	2 109 084	2 109 084	
Akumuleeritud tulem	32 305 294	19 607 004	
Aruandeaasta tulem	4 002 071	12 698 288	
NETOVARA KOKKU	38 416 448	34 414 376	
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU	49 710 971	44 686 693	

Tulemiaruanne

	2024	2023	Lisa nr
TULUD			
Tulud alkoholi- ja tubakaaktsiisi ning hasartmängumaksu laekumistest Kultuurkapitali tegevuseks	45 351 772	41 201 030	12
Tulud annetustest	161 200	160 100	13
Tulud kinnisvara rentimisest	45 828	21 970	16
Muud tulud	236	0	
Tegevustulud kokku	45 559 036	41 383 100	
KULUD			
Tegevuskulud			
Stipendiumid, preemiad, toetused ja loometöötasud	-27 079 281	-26 493 985	14
Kultuuriehitiste finantseerimise kulud	-13 823 490	-938 396	15
Kinnisvara haldamiskulud	-3 075	-17 035	16
Halduskulud	-1 937 732	-1 742 469	17
Tegevuskulud kokku	-42 843 578	-29 191 885	
Aruandeperioodi tegevustulem	2 715 458	12 191 215	
Finantstulud ja -kulud			
Intressitulud	1 172 322	422 846	2
Tulem vara investeerimisest	114 291	84 227	3
ARUANDEPERIOODI TULEM	4 002 071	12 698 288	

Rahavoogude aruanne

	2024	2023
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud alkoholi- ja tubakaaktsiis	17 505 303	17 248 692
Laekunud hasartmängumaks	26 801 878	23 410 568
Laekunud annetused	161 200	160 100
Muud laekumised	46 141	29 622
Välja makstud stipendiumid, toetused ja preemiad	-27 208 741	-25 390 628
Tagastatud toetused	580 978	368 182
Välja makstud loometöötasud	-338 228	0
Kultuuriehitiste finantseerimiseks tehtud väljamaksed	-12 748 524	0
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-480 092	-439 877
Töötajatele tehtud väljamaksed	-783 877	-728 559
Riigimaksud	-765 507	-526 051
Muud põhitegevuse väljamaksed	-2 789	-5 264
Kokku rahavood põhitegevusest	2 767 742	14 126 784
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse põhivara soetus	-7500	-14 640
Immateriaalse põhivara soetus	-90 296	-57 220
Laekunud intressid	1 172 322	422 327
Kokku rahavood investeerimistegevusest	1 074 526	350 467
RAHAVOOD KOKKU	3 842 268	14 477 251
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	34 501 108	20 023 857
Raha ja raha ekvivalentide muutus	3 842 268	14 477 251
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	38 343 376	34 501 108
sh tähtajalised deposiidid	21 000 000	22 000 000

Netovara muutuste aruanne

	Põhikapital	Akumuleeritud tulem	Kokku netovara
Saldo 31.12.2022	2 109 084	10 506 924	12 616 008
Aruandeaasta tulem	0	12 698 288	12 698 288
Saldo 31.12.2023	2 109 084	32 305 292	34 414 377
Aruandeaasta tulem	0	4 002 071	4 002 071
Saldo 31.12.2024	2 109 084	36 307 364	38 416 448

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamise arvestusmeetodid ja hindamise alused**Üldpõhimõtted**

Eesti Kultuurkapitali 2024. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standard on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend.

Juhul kui avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi nõuded erinevad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhenditest, lähtutakse avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi nõuetest, välja arvatud stipendiumide, preemiate ja toetuste eraldamise kajastamine. Stipendiumide, preemiate ja toetuste eraldamise kajastamisel lähtutakse Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhenditest, mis võimaldavad õiglasemalt kajastada tehtud otsuste mõju perioodi tulemile.

Eesti Kultuurkapitali raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses kehtestatud bilansiskeemi. Tulemiaruanne on koostatud raamatupidamise seadusega kehtestatud kasumiaruande skeemi 2 põhjal, mille kirjete struktuuri on muudetud lähtudes Eesti Kultuurkapitali tegevuse eripärast.

Majandusaasta algas 1. jaanuaril 2024 ja lõppes 31. detsembril 2024. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Majandustehinguid kirjendatakse soetamismaksumuse printsiibi järgi nende tekkimise momendil tegelikus väärtuses.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid ning tähtajalisi hoiuseid, mida saab ennetähtaegselt katkestada. Investeeringusportfellis olev raha ning raha ekvivalendid kajastatakse lühiajaliste finantsinvesteeringutena.

Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid otsemeetodil.

Raha hoidmisel ja paigutamisel lähtutakse printsiibist, et ühte krediidasutusse paigutatud hoius ei või moodustada rohkem kui 40% Kultuurkapitali varast (alus: Eesti Kultuurkapitali seaduse § 6¹ lg 7).

Tulude ja kulude arvestus

Eesti Kultuurkapitali tulu moodustub riigieelarvesse laekunud alkoholi- ja tubakaaktsiisist, hasartmängumaksust, Kultuurkapitali heaks tehtavatest varalistest annetustest ja pärandustest, Kultuurkapitali vara paigutamisest saadavast tulust ja muust majandustegevusest saadavast tulust (alus: Eesti Kultuurkapitali seaduse § 4).

Täitmaks Eesti Kultuurkapitali tegevuse eesmärki, milleks on kunstide, rahvakultuuri ja spordi toetamine rahaliste vahendite sihtotstarbelise jagamise kaudu (alus: Eesti Kultuurkapitali seaduse §1), eraldatakse Kultuurkapitali aastatulust, pärast põhikapitali täiendamist ja vastavalt hasartmängumaksu seadusele (HMS-i § 7 lg 2 p 1) kultuuriehitiste sihtotstarbeliselt laekunud summade eraldamist, 75% sihtkapitalide käsutusse ning 25% maakondlike ekspertgruppide käsutusse, kultuurivaldkondade vaheliste ja maakonna kultuurivaldkonna projektide finantseerimiseks ning halduskuludeks.

Toetamine seisneb stipendiumide, preemiate, toetuste ja loometöötasude eraldamises.

Tulud kajastatakse tekkepõhise arvestuspõhimõtte alusel. Tulenevalt Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist kajastatakse riiklikest maksudest edasiandmisele kuuluvad maksutulud maksuhalduri poolt esitatud teatiste alusel. Maksuhalduri poolt maksudeklaratsioonide alusel kogutud maksutulud kajastatakse deklaratsioonide laekumisel, näidates maksutulu selles perioodis, mille kohta deklaratsioonid esitati ning võttes arvesse perioodi jooksul ebatõenäoliselt laekuvad nõuded.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt ja dividenditulu kajastatakse vastava nõudeõiguse tekkimisel.

Kultuurkapitali nõukogu, sihtkapitalide ja maakondlike ekspertgruppide poolt tehtud otsuste alusel kajastatakse eraldatud stipendiumid, toetused, preemiad ja loometöötasud aruandeperioodi kuluna ning moodustatakse eraldised nende väljamaksmiseks. Tagastatud stipendiumid, toetused, preemiad ja loometöötasud ning nendest loobumised kajastatakse kulude vähendamisenä. Välja makstud elutöötoetused (pensionid) kajastatakse Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi alusel väljamaksmise perioodi kuluna.

Lühiajaliste finantsinvesteeringute arvestus

Lühiajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse ja võlakirjadesse on bilansis hinnatud lähtudes nende õiglasest väärtusest. Õiglase väärtuse hindamisel on aluseks finantsinvesteeringu turuväärtus bilansipäeval. Juhtudel kui õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, on lühiajalised finantsinvesteeringud hinnatud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Investeeringute tegemisel lähtutakse printsibist, et ühe isiku ja selle isikuga ühte kontserni kuuluvate isikute poolt emiteeritud väärtpaberite väärtus ei või kokku moodustada rohkem kui 20% Kultuurkapitali põhikapitalist (alus: Eesti Kultuurkapitali seaduse § 6¹ lg 8).

TulemiaruanDES kajastatakse tuleM vara investeermisest.

Nõuete ja viitlaekumiste hindamine

Nõuded ja viitlaekumised hinnatakse individuaalselt ja kajastatakse bilansis konservatiivsuse printsibi alusel, lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuded, mille laekumine on ebatõenäoline, kantakse aruandeperioodi kuludesse ning näidatakse bilansis miinusmärgiga.

Kinnisvarainvesteeringute arvestus

Kinnisvarainvesteeringuks on vara, mida hoitakse eesmärgiga toetada Eesti teenekate kultuuritegelaste mälestuse jäädvustamist ja/või renditulu teenimise ja väärtuse kasvu eesmärkidel. Kinnisvarainvesteering on võetud bilansis arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid.

Kinnisvarainvesteeringute tegemisel lähtutakse printsibist, et Eesti Kultuurkapital ei või omada kinnisvara soetusväärtuses rohkem kui 10% Kultuurkapitali põhikapitalist (alus: Eesti Kultuurkapitali seaduse § 6¹ lg 6).

Kinnisvarainvesteeringute arvestamisel lähtutakse Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis sätestatud soetusmaksumuse meetodist.

Kinnisvarainvesteeringute kajastamisel bilansis on soetusmaksumusest maha arvatud akumulleeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Eeldatav kasulik eluiga kinnisvarainvesteeringutel on 20–50 aastat. Kultuurkapitali kinnisvarainvesteeringu eeldatav kasulik eluiga on 50 aastat.

Kui kinnisvarainvesteeringu objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid. Parendustega seotud kulutused on lisatud kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad kinnisvarainvesteeringu mõistele ja osalevad tõenäoliselt tulevikus majandusliku kasu tekitamisel.

Aruandeaasta lõpu seisuga hinnatakse kinnisvarainvesteeringu väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Allahindluse tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kulu vähendamisenä.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara arvestus

Materiaalset ja immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 10 000 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Materiaalse põhivara gruppidele on määratud järgmised amortisatsiooninormid/kasulikud eluead:

Materiaalse põhivara grupp	Amortisatsiooninorm	Kasulik eluiga
Hooned	10-20%	5-10 aastat
Seadmed	20-40%	2,5-5 aastat
Sõidukid	20-40%	2,5-5 aastat
Muu inventar	20-50%	2-5 aastat

Immateriaalse põhivara gruppidele on määratud järgmised amortisatsiooninormid/kasulikud eluead:

Immateriaalse põhivara grupp	Amortisatsiooninorm	Kasulik eluiga
Tarkvara	5-50%	2-20 aastat
Kaubamärgid	5-50%	2-20 aastat

Aruandeaasta lõpu seisuga hinnatakse materiaalse ja immateriaalse põhivara vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Allahindluse tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kulu vähendamisenä.

Finantskohustiste arvestus

Finantskohustised (võlad hankijatele, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse soetusmaksumuses.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kuni kaksteist kuud alates aruande kuupäevast.

Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad arvele saadud tasu õiglasel väärtusel (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Kasutus- ja kapitalirendi arvestus

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad rentnikule üle lepingu sõlmimise hetkest. Vastasel juhul loetakse rendileping kasutusrendilepinguks. Rendilepingu klassifitseerimine kapitali- või kasutusrendiks sõltub tehingu sisust, mitte lepingu juriidilisest vormist. Kasutusrendi puhul renditud varaobjekti ettevõtte raamatupidamisarvestuses arvele ei võeta.

Eraldise arvestus

Eraldised moodustatakse juhul, kui kohustav sündmus on toimunud enne bilansipäeva ning kohustuse realiseerumine on tõenäoline ja summat on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Kultuurkapitalis moodustatakse eraldised kohustistele, mis tulenevad Kultuurkapitali nõukogu, sihtkapitalide ja maakondlike ekspertgruppide otsustest ning mis on avalikustatud ning teisele osapoolle teavitatud. Kultuurkapital sõlmib rahalise toetuse saajatega lepingud. Lepingu jõustumisel kajastatakse eraldis kohustisena.

Eraldise realiseerumisega kaasnevat kulutusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval. Kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks riigi raamatupidamise üldeeskirjas sätestatud intressimäär.

Kultuuriehitiste sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse kultuuriehitiste finantseerimiseks makstud toetusi. Sihtfinantseerimist kajastatakse kuludes nendes perioodides, kui toetuse saaja on täitnud sihtfinantseerimisega seotud tingimused ning sihtfinantseerimine on aset leidnud. Toetuse saaja poolt kasutamata vahendeid kajastatakse aruandes nõuetena.

Seotud osapooled

Eesti Kultuurkapital loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapooli üle või olulist mõju teise osapooli otsustele.

Seotud osapooled on Kultuurkapitali juhataja, töötajad, auditikomitee ja nõukogu liikmed, välja arvatud juhul, kui eelpoolnimetatud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju Kultuurkapitali stipendiumide ja toetuste eraldamise otsustele. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2024	31.12.2023
Kassa	60	60
Nõudmiseni hoiused pankades	17 343 316	12 501 048
Tähtajalised hoiused pankades	21 000 000	22 000 000
Raha kokku	38 343 376	34 501 108

Tulemiaruanandes on kajastatud nõudmiseni hoiustelt ja deposiitidelt saadud pangaintresside tulu 2024. aastal kokku 1 172 322 eurot ning 2023. aastal kokku 422 846 eurot.

Lisa 3. Finantsinvesteeringud

Eesti Kultuurkapitali põhikapitali suuruseks on 2 109 084 eurot. 2 045 629 eurot Kultuurkapitali põhikapitalist on paigutatud investeerimisportfelli, mille eesmärgiks on tagada Kultuurkapitali varade säilimine, likviidsus ning riskide hajutamine. Alates 2016. aasta juulist valitseb Kultuurkapitali investeerimisportfelli LHV Pank AS. Pikaajaliste võlakirjade soetamisel lähtutakse Kultuurkapitali seaduses sätestatud piirangutest.

	31.12.2024	31.12.2023
Nõudmiseni hoiused pankades	24 905	80 375
Tähtajalised deposiidid (investeerimisportfellis)	1 560 521	1 428 502
Pikaajalised võlakirjad	668 461	630 853
Finantsinvesteeringud kokku	2 253 887	2 139 730

Tulemiaruanandes on kajastatud tulemevara investeerimisest 2024. aastal summas 114 291 eurot ning 2023. aastal summas 84 227 eurot. 2024. aasta tulemevara kujuneb intressituludest investeerimisportfelli paigutatud deposiitidelt ja võlakirjadelt summas 118 718 eurot, millest on maha arvestatud haldustasud summas 4 427 eurot. 2023. aasta tulemevara kujuneb intressituludest investeerimisportfelli paigutatud deposiitidelt ja võlakirjadelt summas 84 227 eurot.

Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed

	31.12.2024	31.12.2023
Riigikassast laekumata alkoholi- ja tubakaaktsiis	3 849 731	3 772 363
Riigikassast laekumata hasartmängumaks	4 891 760	3 924 537
Muud nõuded ja viitlaekumised	1 124	762
Viitlaekumised kokku	8 742 615	7 697 662
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	6 604	279
Viitlaekumised ja ettemaksed kokku	8 749 219	7 697 941

Lisa 5. Kinnisvarainvesteeringud

Eesti Kultuurkapitali kinnisvarainvesteering on Tallinnas Oru tänaval asuv hoone, mis 1997. aastal soetati Gustav Ernesaksa pärijatelt ja renoveeriti 2009. aastal.

Kinnisvarainvesteeringus toimunud muutused	eurodes
Saldo seisuga 31.12.2022	
Soetusmaksumus	244 212
Akumuleeritud kulum	-104 499
Jääkväärtus 31.12.2022	139 713
2023. aastal toimunud muutused	
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu (lisa 17)	-6 600
Saldo seisuga 31.12.2023	
Soetusmaksumus	244 212
Akumuleeritud kulum	-111 099
Jääkväärtus 31.12.2023	133 113
2024. aastal toimunud muutused	
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu (lisa 17)	-6 600
Saldo seisuga 31.12.2024	
Soetusmaksumus	244 212
Akumuleeritud kulum	-117 699
Jääkväärtus 31.12.2024	126 513

2023. aastal sõlmiti uue rentnikuga tähtajatu rendileping Oru tänava maja opereerimiseks majutusasutuseks.

Kinnisvarainvesteeringu tulud ja kulud on kajastatud aruande lisa 16.

Lisa 6. Põhivara**Materiaalne põhivara**

	Hooned ja rajatised	Muu inventar	Mitteamortisee- ruv põhivara	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2022				
Soetusmaksumus	110 497	105 159	0	215 656
Akumuleeritud kulum	-3 683	-57 672	0	-61 355
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2022	106 814	47 487	0	154 301
2023. aastal toimunud muutused				
Ostud ja parendused		960	19 380	20 340
Amortisatsioonikulu (lisa 17)	-22 099	-9 798	0	-31 897
Saldo seisuga 31.12.2023				
Soetusmaksumus	110 497	106 119	19 380	235 996
Akumuleeritud kulum	-25 782	-67 470	0	-93 251
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2023	84 715	38 649	19 380	142 744
2024. aastal toimunud muutused				
Ostud ja parendused			7 500	7 500
Amortisatsioonikulu (lisa 17)	-22 099	-9 926	0	-32 025
Saldo seisuga 31.12.2024				
Soetusmaksumus	110 497	106 119	26 880	243 496
Akumuleeritud kulum	-47 881	-77 395	0	-125 276
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2024	62 616	28 724	26 880	118 220

Materiaalse põhivara jaotuses „Hooned ja rajatised“ on kajastatud renditud ruumide remondi ja parendustööd summas 110 497 eurot (lisa 7).

Eesti Kultuurkapitalis on kasutusel väheväärtuslik vara, mille üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Inventeeritud väheväärtuslike varade soetusmaksumus seisuga 31.12.2024 oli 46 699 eurot ning seisuga 31.12.2023 oli 43 421 eurot.

Immateriaalne põhivara

	Tarkvara
Saldo seisuga 31.12.2022	
Soetusmaksumus	153 026
Akumuleeritud kulum	-118 091
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2022	34 935
2023. aastal toimunud muutused	
Ostud ja parendused	57 220
Amortisatsioonikulu (lisa 17)	-20 098
Saldo seisuga 31.12.2023	
Soetusmaksumuses	210 247
Akumuleeritud kulum	-138 190
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2023	72 057
sh arvele võtmata immateriaalne põhivara	7 583
2024. aastal toimunud muutused	
Ostud ja parendused	82 630
Amortisatsioonikulu (lisa 17)	-34 930
Saldo seisuga 31.12.2024	
Soetusmaksumuses	292 875
Akumuleeritud kulum	-173 119
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2024	119 756
sh arvele võtmata immateriaalne põhivara	9 547

Immateriaalse põhivara all on kajastatud majandustarkvara SAF, millele on lisatud Eesti Kultuurkapitali põhitegevuse andmehalduse (taotlused, lepingud, järelevalve jms) moodulid, ning Kultuurkapitali koduleht www.kulka.ee ja virtuaalkeskond e-kulka (taotluste ja aruannete esitamine ja eraldusotsuste lepingute sõlmimine). Arvele võtmata immateriaalse põhivara all on kajastatud e-kulka täiendamiseks tasutud ettemaksed summas 9 547 eurot.

Lisa 7. Rendivarad**Kasutusrent**

Eesti Kultuurkapital rendib bürooruume Tallinnas, aadressil Suur-Karja 23.

2024. aastal olid bürooruumide kasutusrendimaksed 56 182 eurot ning 2023. aastal 53 618 eurot.

Renditud ruumide remondi ja parendustööd on kajastatud materiaalse põhivarana (lisa 6).

Lisa 8. Võlad ja ettemaksed

	31.12.2024	31.12.2023
Võlad hankijatele	54 249	19 053
Maksukohustised (lisa 9)	94 791	66 463
Võlad töötajatele	27 472	35 069
Muud viitvõlad	3	406
Tagatistasud	7 600	7 600
Võlad ja ettemaksed kokku	184 115	128 590

Lisa 9. Maksuvõlad

	31.12.2024	31.12.2023
Sotsiaalmaks	56 873	40 442
Üksikisiku tulumaks	33 064	23 084
Töötuskindlustusmakse	1 905	844
Kohustusliku kogumispensionikindlustuse makse	2 384	1 670
Erisoodustuse tulumaks	565	423
Maksuvõlad kokku (lisa 8)	94 791	66 463

Lisa 10. Toetuste kohustised

Toetuste kohustistes kajastatakse sõlmitud toetuslepingute alusel välja maksmata stipendiume, toetusi ja preemiaid ning riiklikult tähtsate kultuuriehitiste sihtfinantseerimisega seotud kohustisi.

	31.12.2024	31.12.2023
Lühiajalised kohustised toetuste väljamaksmiseks	3 604 836	3 224 074
Sihtfinantseerimisega seotud kohustised (lisa 15)	1 995 958	938 396
Toetuste kohustised kokku	5 600 794	4 162 470

Lisa 11. Eraldised stipendiumide, preemiate, toetuste ja loometöötasude maksmiseks

Sihtkapitalid, maakondlikud ekspertgrupid ja Kultuurkapitali nõukogu teevad stipendiumide, preemiate, toetuste ja loometöötasude eraldamise otsuseid üldjuhul neli korda aastas. Otsuste alusel moodustatakse eraldised.

Lühiajalised eraldised

Stipendiumide, preemiate, toetuste ja loometöötasude eraldised jagunevad:

	31.12.2024	31.12.2023
Sihtkapitalide otsuste alusel moodustatud eraldised	3 789 670	4 651 464
Kultuurkapitali nõukogu otsuste alusel moodustatud eraldised	801 785	742 141
Maakondlike ekspertgruppide otsuste alusel moodustatud eraldised	451 716	587 652
Eraldised loometöötasude välja maksmiseks	466 442	0
Lühiajalised eraldised kokku	5 509 613	5 981 257

Lisa 12. Tulud riigieelarvest

Riigieelarvesse laekunud alkoholi- ja tubakaaktsiisist 3,5% kantakse Eesti Kultuurkapitalile (alus: Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 29 lg 2).

Hasartmängumaksu seaduse alusel eraldatakse Kultuurkapitalile 47,8% Riigieelarvesse laekunud hasartmängu maksu, millest 60,6% suunatakse riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamise finantseerimiseks ning 2% (3,8% kuni aprillini 2024) suunatakse kunstide ja rahvakultuuri valdkondade õppejõudude loometöö edendamise toetamiseks (alus: Hasartmängumaksu seaduse § 7 lg 2 p 1).

	2024	2023
Tulud alkoholi- ja tubakaaktsiisi laekumisest Kultuurkapitali tegevuseks	17 582 671	17 993 785
Tulud hasartmängumaksu laekumisest kultuuriehitiste sihtfinantseerimiseks (lisa 15)	16 828 075	14 063 591
Tulud hasartmängumaksu laekumisest Kultuurkapitali tegevuseks	10 268 054	8 261 779
Tulud hasartmängumaksu laekumisest kunstide ja rahvakultuuri valdkondade õppejõudude loometöö edendamise toetamiseks	672 972	881 875
Tulud riigieelarvest kokku	45 351 772	41 201 030

Lisa 13. Tulud annetustest

Eesti Kultuurkapital võtab vastu sihtotstarbelisi annetusi annetaja poolt määratud isikutele või annetaja poolt näidatud eesmärgil (alus: Eesti Kultuurkapitali seaduse § 4¹ lg 2).

2024. aastal laekus annetajate näidatud eesmärgil Kultuurkapitalile sihtotstarbelisi annetusi summas 161 200 eurot ning 2023. aastal summas 160 100 eurot.

Lisa 14. Eraldatud stipendiumid, preemiad, toetused ja loometöötasud

Eesti Kultuurkapitali eesmärk on kunstide, rahvakultuuri ja spordi toetamine rahaliste vahendite sihtotstarbelise jagamise kaudu. Rahaliste vahendite jagamine seisneb stipendiumide, preemiate, toetuste ja loometöötasude eraldamises taotluste alusel või omal algatusel ning elutöötoetuste (pensionide) väljamaksmises. Kultuurkapitali nõukogu ja sihtkapitalide nõukogude otsuste alusel makstakse kord kvartalis elutöötoetusi (pensione) silmapaistnud kunsti-, kultuuri- ja sporditegelastele kuni nende surmani.

2024. aasta aprillis jõustus Eesti Kultuurkapitali seaduse muudatus. Senise loometöötoetuse asemel maksab Kultuurkapital nüüd loometöötasu.

TulemiaruanDES kajastatud stipendiumide, preemiate, toetuste ja loometöötasude kulud jagunevad:

	2024	2023
Stipendiumid ja preemiad	3 705 700	4 287 401
Projekti- ja tegevustoetused	19 805 589	19 657 972
Muud toetused	1 406 610	1 388 212
Stipendiumid, preemiad ja toetused kokku	24 917 899	25 333 585
Loometöötasud (palgafond)	1 011 782	0
Elutöötoetused (pensionid)	1 149 600	1 160 400
Kulud kokku	27 079 281	26 493 985

Stipendiumid, preemiad ja toetused

2024. aastal moodustati eraldisi stipendiumide, preemiate, toetuste ja loometöötasude maksmiseks sihtkapitalide, maakondlike ekspertgruppide ja nõukogu otsuste alusel kokku summas 27 805 115 eurot ning 2023. aastal kokku 27 055 278 eurot.

Eraldatud stipendiumid, preemiad, toetused ja loometöötasud kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Tagastatud stipendiumid, preemiad ja toetused ning eraldustest loobumised kajastatakse aruandeperioodi kulude vähendamisenä. 2024. aastal loobuti eraldustest ja tagastati toetusi kokku summas 725 875 eurot ning 2023. aastal kokku summas 561 292 eurot.

Stipendiumide, preemiate ja toetuste kulud komisjonide lõikes:

	2024	2023
Helikunsti sihtkapital	2 791 552	2 857 582
Audiovisuaalse kunsti sihtkapital	2 790 890	2 878 018
Kehakultuuri ja spordi sihtkapital	2 636 688	2 399 271
Kujutava ja rakenduskunsti sihtkapital	2 532 109	2 425 502
Rahvakultuuri sihtkapital	2 486 230	2 278 980
Näitekunsti sihtkapital	2 299 402	2 344 831
Kirjanduse sihtkapital	1 961 414	2 149 950
Arhitektuuri sihtkapital	1 985 226	1 706 914
Kultuurkapitali nõukogu eraldused	1 013 547	1 636 200
Õppejõudude loometöötoetuse stipendiumiprogramm	657 500	880 000
Tõlkeprogramm Traducta	197 885	184 570
Tõlkeprogramm Avatud Eesti Raamat	153 727	180 046
Tõlkeprogramm Hieronymus	57 632	113 161
Tartumaa ekspertgrupp	304 180	295 678
Pärnumaa ekspertgrupp	303 548	299 946
Viljandimaa ekspertgrupp	272 903	222 286
Ida-Virumaa ekspertgrupp	259 776	253 500
Võrumaa ekspertgrupp	258 659	268 701
Saaremaa ekspertgrupp	242 126	244 419
Valgamaa ekspertgrupp	224 684	223 817
Lääne-Virumaa ekspertgrupp	216 480	203 688
Põlvamaa ekspertgrupp	212 891	197 935
Läänemaa ekspertgrupp	211 867	195 977
Jõgevamaa ekspertgrupp	191 677	192 377
Harjumaa ekspertgrupp	189 749	219 083
Järvamaa ekspertgrupp	182 011	191 855
Raplamaa ekspertgrupp	161 909	166 924
Hiiumaa ekspertgrupp	121 637	122 374
Stipendiumid, toetused ja preemiad kokku	24 917 899	25 333 585

Loometöötasud

Loometöötasu on mõeldud eelkõige vabakutselistele loomeinimestele, et võimaldada loomeinimesel luua eesti kultuuri arenguks oluline autori- või esitajaõiguse alla kuuluv teos. Loometöötasu maksmiseks sõlmib Kultuurkapital tasu saajaga käsunduslepingu ning loometöötasu maksustatakse tööjõumaksudega.

2024 eraldatud loometöötasu kulud komisjonide lõikes:

	2024
Audiovisuaalse kunsti sihtkapital	203 108
Kujutava ja rakenduskunsti sihtkapital	199 964
Kirjanduse sihtkapital	148 671
Tõlkeprogramm Avatud Eesti Raamat	130 091
Tõlkeprogramm Hieronymus	118 523
Näitekunsti sihtkapital	56 831
Helikunsti sihtkapital	42 314
Rahvakultuuri sihtkapital	39 438
Tõlkeprogramm Traducta	18 421
Arhitektuuri sihtkapital	15 521
Harjumaa ekspertgrupp	16 328
Raplamaa ekspertgrupp	6 958
Pärnumaa ekspertgrupp	4 081
Saaremaa ekspertgrupp	3 613
Järvamaa ekspertgrupp	3 572
Valgamaa ekspertgrupp	2 007
Tartumaa ekspertgrupp	1 271
Põlvamaa ekspertgrupp	535
Viljandimaa ekspertgrupp	535
Loometöötasud kokku	1 011 782

Lisa 15. Kultuuriehitiste sihtfinantseerimine

Hasartmängumaksu seaduse alusel laekub Kultuurkapitalile 47,8% Riigieelarvesse laekunud hasartmängu maksu, millest 60,6% eraldatakse riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamise finantseerimiseks (alus: Hasartmängumaksu seaduse § 7 lg 2 p 1).

Kuni aastani 2022 finantseeris Eesti Kultuurkapital 1996. aastal Riigikogus kinnitatud riiklikult tähtsaid kultuuriehitisi: Eesti Kunstimuuseumi peahoone Tallinnas, Eesti Rahva Muuseumi uus hoone Tartus ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia juurdeehitus Tallinnas.

13.09.2021 kinnitas Riigikogu uued riiklikult tähtsad kultuuriehitised: Tartu südalinna kultuurikeskus, Narva Kreenholmi kultuurikvartal „Manufaktuur“, Arvo Pärdi nimeline muusikamaja Rakveres, rahvusoperi praeguse hoone juurdeehitus ja Tallinna filmilinnak.

2022. aastal otsustas Kultuurkapitali nõukogu rahastada Tartu südalinna kultuurikeskuse rajamise kõigist arenduskuludest 67 %, hinnanguliselt summas 59,2 miljonit eurot.

2023. aastal eraldas nõukogu maksimaalselt 21 miljonit eurot Arvo Pärdi nimelise muusikamaja finantseerimiseks Rakveres.

15.04.2024 jõustus Kultuurkapitali seaduse muudatus, mis võimaldab lisaks Riigikogu otsusega määratud riiklikult tähtsate kultuuriehitiste nimekirjas olevale viiele objektile eraldada Kultuurkapitalil investeringutoetuse veel ühele riiklikult tähtsale kultuuriehitisele, kui selle ettepaneku teeb kultuuriminister ja ettepaneku kiidab heaks ka Riigikogu kultuurikomisjon.

29.04.2024 kiitis Riigikogu kultuurikomisjon heaks kultuuriministri ettepaneku rahastada Eesti Rahvusringhäälingu uue telekompleksi ehitust riiklikult tähtsa kultuuriehitisena.

15.05.2024 eraldas Kultuurkapitali nõukogu Eesti Rahvusringhäälinguga uue telekompleksi ehituseks investeringutoetuse kuni 62,0 miljonit eurot.

Kultuuriehitiste sihtfinantseerimine

	2024	2023
Tartu südalinna kultuurikeskuse sihtfinantseerimine	1 702 330	166 747
Arvo Pärdi nimelise muusikamaja sihtfinantseerimine	11 356 302	771 649
Eesti Rahvusringhäälingu uue telekompleksi sihtfinantseerimine	764 858	0
Kultuuriehitiste sihtfinantseerimise kulud	13 823 490	938 396

Kultuuriehitiste sihtfinantseerimise vahendite bilansiväline arvestus

	2024	2023
Kultuuriehitiste sihtfinantseerimise vahendite saldo perioodi alguses	25 782 455	12 657 260
Aruandeaastal arvestatud vahendid sihtfinantseerimiseks (lisa 12)	16 828 075	14 063 591
Aruandeaastal eraldatud vahendid sihtfinantseerimiseks	-13 823 490	-938 396
Kultuuriehitiste finantseerimise vahendite saldo perioodi lõpus	28 787 040	25 782 455

Lisa 16. Tulud ja kulud kinnisvara haldamisest

Kultuurkapitali kinnisvarainvesteeringuks on G. Ernesaksale kuulunud hoone aadressil Oru tn 10, Tallinnas. 31.12.2022 lõppes pikaajaline rendileping Eesti Kontserdiga. 2023. aastal sõlmiti turutingimustes rendileping uue rentnikuga Oru tänava maja opereerimiseks majutusasutusena.

Kinnisvarainvesteeringult saadud renditulud 2024. aastal on 45 828 eurot ning 2023. aastal 21 970 eurot. Kulud kinnisvara haldamisest on 2024. aastal 3 075 eurot ning 2023. aastal 17 035 eurot. Kinnisvarainvesteeringult saadud tuleml 2024. aastal on 42 753 eurot ning 2023. aastal on 4 935 eurot. Kinnisvarainvesteeringutes toimunud muudatused on kajastatud aruande lisa 5.

Lisa 17. Halduskulud

	2024	2023
Tööjõukulud (lisa 18)	1 350 340	1 257 121
Tegevuskulud (lisa 19)	513 836	426 752
Põhivara ja kinnisvarainvesteeringu kulum ja väärtuse langus (lisad 5 ja 6)	73 555	58 596
Tööjõu- ja majandamiskulud kokku	1 937 731	1 742 469

Lisa 18. Tööjõukulud

	2024	2023
Töötajatele arvestatud töötasud	586 662	543 454
Ekspertiisitasud komisjonide liikmetele	314 960	288 090
Juhatuse, nõukogu ja auditikomitee liikmete tasud	99 400	82 600
Käsunduslepingute tasud	16 230	17 110
Sotsiaalmaks töötasudelt	335 737	311 828
Töötuskindlustusmakse	4 779	4 321
Töötasukulud kokku	1 357 768	1 247 403
Puhkusereservi korrigeerimine	-7 428	9 718
Tööjõukulud kokku (lisa 17)	1 350 340	1 257 121

Töötajate arv taandatud täistööajale	2024	2023
Töötajate arv perioodi lõpul	16	16

Lisa 19. Tegevuskulud

	2024	2023
Administreerimiskulud	117 670	117 185
Lähetus- ja koolituskulud	5 952	6 306
Büroorumide majandamis- ja parenduskulud	77 881	77 642
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	78 889	49 485
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	134 884	83 394
Muud majandamiskulud	11 613	16 228
Käibemaksukulu	86 948	76 512
Majandamiskulud kokku (lisa 17)	513 836	426 752

Lisa 20. Muud nõuded

Eesti Kultuurkapitali endise tegevdirektori Avo Violi vastu on Kultuurkapitalil esitatud nõue suuruses 545 791 eurot, mis on hinnatud konservatiivsuse põhimõttel ebatõenäoliselt laekuvaks nõudeks,

arvestades selle laekumise tõenäosust. 5.04.2011 jõustunud Tsiviilseadustiku üldosa seaduse muudatuse kohaselt on kohtuotsuse aegumistähtaeg 30 aasta asemel 10 aastat. Avo Violi võlgnevuse aegumistähtaeg oli 5.04.2021. Eesti Kultuurkapital esitas 8. märtsil 2019 Viru Maakohtule avalduse Avo Violi eraisiku pankroti väljakuulutamiseks. Pankrotimenetluse algatamisega peatus ka Kultuurkapitali nõude aegumine Avo Violi suhtes. Maakohus kuulutas välja Avo Violile eraisiku pankroti detsembris 2019.

Seisuga 31.12.2024 on Avo Viol tasunud tema vastu esitatud nõude osaliselt, kokku summas 21 986 eurot, sellest viimati 2019. aastal summas 16 658 eurot. Alates 2020. aastast ei ole tasumisi toimunud.

	2024	2023
Muud nõuded	523 807	523 807
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-523 807	-523 807

Lisa 21. Bilansivälised nõuded ja kohustised

Bilansivälised nõuded

Eesti Kultuurkapital eraldab projekti- ja tegevustoetusi, millega kaasneb toetuse saajal kohustus esitada Eesti Kultuurkapitalile aruanne toetuse sihipärase kasutamise kohta. Eesti Kultuurkapital peab sihtotstarbeliste toetuste kasutamise kohta bilansivälist arvestust. Nõudeid tähtaegselt esitamata aruannete eest kajastatakse bilansivälise nõudena.

Seisuga 31.12.2024 oli lõpetamata projektide kogumahust (summas 13,6 miljonit eurot) tähtaegselt esitamata aruandeid oli summas 141 703 eurot, sh aruande tähtaega rohkem kui 30 päeva ületanud aruandeid summas 129 363 eurot.

Seisuga 31.12.2023 oli lõpetamata projektide kogumahust (summas 14,2 miljonit eurot) tähtaegselt esitamata aruandeid summas 430 782 eurot, sh aruande tähtaega rohkem kui 30 päeva ületanud aruandeid summas 49 935 eurot.

Toetuste tagasinõudeid on seisuga 31.12.2024 summas 82 321 eurot ning seisuga 31.12.2023 summas 42 800 eurot.

Bilansivälised kohustised

Bilansivälised kohustised on kultuuriehitiste finantseerimiseks sõlmitud lepingute alusel tulevaste perioodide kulud ning 2025. aastal väljamaksmisele kuuluvad elutöötoetused (pensionid) silmapaistnud kunsti-, kultuuri- ja sporditegelastele seisuga 31.12.2024.

Bilansivälised kohustised jagunevad järgnevalt:

	2024	2023
Elutöötoetuste (pensionide) väljamaksmiseks	1 152 000	1 161 600
Kultuuriehitiste finantseerimiseks	127 438 114	79 261 604

Lisa 22. Tehingud seotud osapooltega

Kultuurkapital loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole otsustele.

Seotud osapooled on Kultuurkapitali juhataja, töötajad, auditikomitee ja nõukogu liikmed, välja arvatud juhul, kui eelpoolnimetatud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju Kultuurkapitali stipendiumide ja toetuste eraldamise otsustele. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Kultuurkapital on teinud aruandeaastal eraldusotsuseid seotud osapooltega järgnevalt.

Osapoole nimi	Osapoole kirjeldus	Eralduste summa
Homeless Bob Production OÜ	nõukogu liikmega seotud ettevõtte	135 600
KAI Kunstikeskus MTÜ	nõukogu liikmega seotud ettevõtte	52 500
Eesti Muuseumiühing MTÜ	nõukogu liikmega seotud ettevõtte	36 447
Eesti Loomeresidentuurid MTÜ	nõukogu liikmega seotud ettevõtte	15 260
Eesti Filmitööstuse Klaster MTÜ	nõukogu liikmega seotud ettevõtte	4 000

Kultuurkapitali juhataja hinnangul ei ole tehingutes eelpoolnimetatud osapooltega otsuste tegemisel seotud osapooled osalenud.

Aruandeaastal on arvestatud ja makstud juhatajale ametilepingu tasusid kokku summas 70 000 eurot.

2024. aastal on nõukogu liikmetele makstud nõukogu liikme tasusid summas 28 320 eurot ning ekspertiisitasusid summas 26 480 eurot, kokku 54 800 eurot. Auditikomitee liikmetele on makstud tasusid summas 1 080 eurot.

Majandusaasta aruande allkirjad

Eesti Kultuurkapitali juhatus on koostanud 2024. aasta majandusaasta aruande.

Majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne.

3. juunil 2025. aastal

(allkirjastatud digitaalselt)
Margus Allikmaa
Juhataja